

Felépül az ötszáz lakás

Ifjúsági lakóház-építkezés Szegeden

Még a KISZ VI. kongresszusán határozták el, hogy az ötéves tervben tízezer fiatal számára építenek lakást saját erőből. Szegeden már nyár dereka óta több ilymódon épült társasházba költöztek be tulajdonosaik, az 1970-ig tartó tervidőszakra célul tűzött 500 lakásból 286-ot ebben az évben birtokba vehetnek. Budapest 298, valamennyi megyében a szegedinél kevesebb KISZ-es lakás készült el 1967 végére. Ez az összehasonlítás mutatja, mennyire komolyan vették Szegeden a kongresszusi jel-szót.

Segítő kezeket kerestek

Mert igaz, hogy három évet vártak az első kézzelfogható eredményekig, de azt még az építetők többsége sem tudja, milyen iskolát kellett kijárniuk az ügyet minden ismeret nélkül válláló KISZ-bizottságoknak, illetve az egész organizációt kezükben tartó ifjúsági vezetőknek. Ma mindegyikük — alig néhányan vannak — szerényen a pártszervek, a tanácsiak, a tervezők, az építők sok-sok segítségét emlegeti.

Amikor a városi tanács nyilvántartásából megtudták, hogy a több ezer lakásigénylő csaknem egyharmada fiatal dolgozó, a KISZ-alapszervezeteket bízták meg az akcióra jelentkezők összeírásával. 1965 szeptemberében, az első felhívásra 80 különböző munkahelyről több mint hatszázan jelentkeztek. Olyanok, akik rendelkeztek az építés megindításához szükséges összeggel. Néhányszor alkalmam volt résztvenni az építő közösségek gyűlésein, s megtudtam: a legtöbb fiatal „kezdő tőkéje” szülők, rokonok, munkatársak támogatásával állt össze, de a befizetés időpontjára kézben volt.

A jelentkezőknek csak egy részét lehetett bekapcsolni a társasházépítési akcióba. Ezért a KISZ-alapszervezetek taggyűlésein a munka, a magatartás, a mozgalomban kifejtett aktivitás kritériumai alapján választották ki azokat, akik az építkezések első üteméből kaphatnak lakást.

A tanács városfejlesztési tervei meghatározták az építési területet és a házak típusát. A terület, a telek okozta talán a legnagyobb problémát, és kielégítette leginkább a kivitelezői munka megkezdését. A tanács segített: olyan területeket kerestek, ahol életveszélyes épületek szanálása és állami kisajátítása után az Országos Takarékpénztártól lehetett megvásárolni a telkeket. De gyakran vita, pörösködés akadályozta az elképzelések gyors valóra váltását.

Elkezdődött a munka

Közben a megalakult építőközösségek fiatal tagjai befizették a költségek meghatározott előtörlesztését. A megyei tanács és a minisztérium tervező vállalatának KISZ-esei, fiatal mérnökök társadalmi munkában átdolgozták a tpusterveket. A városi pártbizottság végrehajtó bizottsági ülésén döntött arról, hogy támogatni kell az akciót. Ennek nyomán a Csongrád megyei Építőipari Vállalat 226, a Szegedi Építőipari Vállalat pedig 60 lakás felépítésére kötött szerződést az építések első ütemében. Az OTP-vel folytatott tárgyalások eredményeként a költségek fedezésére szükséges kölcsönösszegek is rendelkezésre álltak. A tanács mintegy 3,7 millió forintot biztosított az alapközművesítési munkálatok elvégzésére.

1966 második és harmadik negyedében fogtak hozzá az ifjúsági lakóházak építéséhez. Először az Odesszai körúton négy épületben

80 lakás, aztán a Római körúton egy épületben 60 lakás, a Brüsszeli körúton egy épületben 45 lakás munkái kezdődtek el. Ezzel egyidőben a két egyetem KISZ-bizottságai szervezésében is megindult az építkezés a Bécsi körút és a Petőfi Sándor sugárút által bezárt belső telken. Itt négy épületben 86 lakást terveztek. A Kenderfonó- és Szővőipari Vállalat KISZ-szervezete az Osztrovski utcába rendelt meg egy 15 lakásos házat a szegedi építőknél.

Az idén már átadták az Odesszai körúti és az Osztrovski utcai lakásokat, e hó végére készül el a két egyetem két épületében 44, november végére pedig a másik kettőben 42 lakás. Ezek után sorrendben a Római körúti, majd legvégül a Brüsszeli körúti lakásokat adják át.

Az építkezéseket, újak szervezését tovább folytatják. Tavaly áprilisban a soron következő fiatal dolgozókat írták össze a munkahelyek ifjúsági szervezetei, s belőlük még 1966 augusztusában megalakultak az újabb építőközösségek. A Hunyadi János sugárút, a Rákóczi utca, az Alföldi utca és a Szivárvány utca által határolt belső területen a városi KISZ-bizottság a két egyetem, a vasutasok és a

pedagógusok szakszervezeteivel társulva 191 lakást épített. A két egyetem KISZ-bizottságai pedig a Bécsi körút és a Petőfi Sándor sugárút sarkán 10 emeletes, 108 lakásos társasházat építenek a Csongrád megyei Építőipari Vállalattal. Ennek a háznak a földszintjén gyorsbűfé, fodrász-kosmetikai szalon és Patyolat üzlet is lesz. Társasház építési akciót szervez a Beruházási Bank KISZ-szervezete 16, az Alföldi Bútorgár KISZ-szervezete 14, s a gumigyár KISZ-szervezete 16 lakás felépítésére. Az ötéves terv hátralevő időszakában tehát újabb 345 lakás építésére kerül sor, amiből ugyan 100 lakás az említett négy szakszervezeté lesz, de a fiatalok részére még így is összesen 531 lakás készül el az előirányzott ötszázal szemből.

A következő ötszázért

A városi és az egyetemi KISZ-bizottságok elhatározták, hogy a következő ötéves tervben is tovább folytatják az ifjúsági lakásépítési akciót. Határozatot hoztak újabb 500 lakás felépítésének előkészítésére. Céljuk megvalósításához a jövőben is igénylik a különböző szervek eddig is igen hatáson támogatását. Ezt bizonyára megkapják, hiszen már bebizonyították, hogy érdemesek rá.

Kondorosi János

Másfél millió kötet, 98 mű

Mozgalmas heteket élnek a könyvterjesztők, a kiadók. Alighogy lezajlott a műszaki könyvhét, kezdetét vette a megyei könyvhét december végéig tartó eseménysorozata, november elején megkezdődnek a Kossuth Kiadó szervezésében a falusi politikai könyvnapok, s mindezzel párhuzamosan már hozzákezdtek az országos téli könyvvásár előkészítéséhez. Erről kapott tájékoztatást az MTI munkatársa Parczer Ferenc igazgatóhelytettől a könyvkiadók és terjesztők központjában.

Mindegyik őszi-téli könyv-akcióban szerepel az olvasni valók között az a 24 féle ünnepi kiadvány, amelyet együttesen 200 000 példányban jelentetett meg az 50. évfordulóra a Kossuth, a Szépirodalmi, a Corvina, az Európa, a Gondolat, a Móra, a Panóráma és a Zrínyi Kiadó.

A téli könyvvásár idején másfélmillió példányban kínálják a december közepére megjelenő 98 féle szépirodalmi, tudományos, művészeti új könyvet. Sokrétű lesz a választék, kiadók Dürrenmatt drámáit, Michelangelo életregényét, Bajor Gizi levelezését, Darvas Szilárd válogatott műveit, tanulmányt az angol esszéirodalomról. Megjelenik Seelye János tollából Az álomtól a felfedezésig, Magyarország története két kötetben, Pálffy József útikönyve Franciaországról. A fiatalok megvásárolhatják a fiúk, illetve a lányok 1968-as évkönyvét.

November 6-7: kétnapos munkaszünet

Mivel ebben az évben a november 7-i munkaszüneti nap keddre esik, s egy nap választja el a megelőző vasárnaptól, a rendelkezéseknek megfelelően a november 5-i, vasárnapi pihenőnapot november 6-ra, hétfőre helyezik át. November 4-én, szombaton a hétfői, 5-én, vasárnap pedig a szombati munkaidőbeosztás érvényes.

Az említett munkanap-áthelyezések nem érintik a folyamatosan termelő és aszolgáltató vállalatok munkaidőbeosztását. (MTI)

Birkózás a tonnákkal

Őszi nagyüzem a szállításban

Az Április 4. útján finom szürke por ulti a köveket, házakat; a villamos porfelhőt kavár a sínek között. Öt-tíz percenként robognak a sódérrel, szénrel, kohósalakkal megrakott teherautók a gyárakba és építkezésekhez, a Szeged környéki olajkutakhoz.

A Tisza-pályaudvaron, ahol Szeged teherforgalmának közel 80 százalékát lebonyolítják, ezekben a hetekben tombol az „őszi csúcs”. Van olyan nap, amikor két-háromszáz vagonnal is besorol a fürge Diesel-vontató. Sajnos, a nagy teher kifog az állomáson — az idén kétszer annyi a munka, mint tavaly.

A szombat délelőtt aránylag csendes. A hét végi ellenőrző körúton Balogh János kereskedelmi állomásfőnök mellé szedődök. Menetközben tudakolom a nehéz helyzet okait.

Igaz, alig-alig győzzük elvégezni a munkát. A múlt év első kilenc hónapjában mintegy 290 ezer tonnát „kezeltünk”, az idén már eddig 554 ezer tonna árunk intéztük a sorsát — mondja. Az olajos vállalatoknak nagy mennyiségű kohósalak érkezik, s a többi szegedi nagyüzem, építkezés is nyeli az anyagokat. Dolgozóink létszáma is csökkent. És körbemetat Balogh János. Az eredeti raktárhelyiségekbe műhelyek rendezkedtek be, sőt a paprikafeldolgozó melletti részen lakások is vannak már. Az úgynevezett új vágányokat a MÁV gépjárató állomásá váltasztja el. Ha a rendszer egybefüggő lenne, az új vágányokat kétszeresen kihasználhatnák. Érdekes folyamat ez: Szeged ipara ugraszserű igényekkel jelentkezik, nő a forgalom, a rakodási gond, de a nélkülözhetetlen rakterület csökken.

Előfordul, hogy a vagonok tartalmát egymás tetejére, sokszor három rétegbe rakják ki. Akad már is a panasztisztán: a régóta tervezett csatorna-gerinchálózat máig sem készült el, az emberek sokszor bokáig érő vízben lapátolnak. A legújabb tapasztalat: egyenetlenül, nagy mennyiségben érkezik a kohósalak az özdi, diósgyőri gyárakból. A dömpinggel aztán ember, hely stb. hiányában nem tudnak mit kezdeni. A pályaudvar elején az AKÖV tehergépkocsijai foglalják el az amúgy is drága rakterületeket. És kevés a kétkézi munkás, az alkalmi rakodó.

A rakodás a legnehezebb munkák egyike. A mai „árfolyam” szerint 52 fillért

Csökkentett munkaidő nyolc építővállalatnál

Az Építésügyi- és Városfejlesztési Minisztérium a Munkaügyi Minisztériummal és az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetével egyetértésben az önként jelentkező ÉVM vállalatok közül kijelölte azt a nyolcat, amely elsőként már 1968. január 1-én áttérhet a csökkentett munkaidéjű termelésre. Ennek alapján az építőiparban a Baranya megyei Építőipari Vállalat, a Mélyépítő Vállalat és a Csőszerezőipari Vállalat, az építőanyag- és szerkezetgyártó iparban pedig a Betonelemgyártó Vállalat, a Cement- és Mészmuipari Országos Vállalat cement- és mészmu, az Üvegipari Országos Vállalat tokodi üveggyára és a Finomkerámiaipari Oországos Vállalat két budapesti gyára már megkezdte a rövidített munkahét bevezetésének előkészületeit.

Jó bor és jó cégér

A kereskedelmi konkurencia előnye

Aki vásárolni akar, oda-megy, ahol jobbat, szebbet kap, s ahol leginkább változhat. Egyre többen rájönnek, hogy verseny nélkül nincs kereskedelem, és ez így is van rendjén. Minden egyes üzletnek törekednie kell arra, hogy kialakítsa, megtartsa és növelje is saját vevőkörét. Gondot okozó feladat ez, különösen akkor, ha a kisebb üzleteknek nemcsak egymással kell versenyezniük, hanem olyan vetélytársuk is van, melynél minden kapható, esetleg nagyobb választékban is. Szegeden a Tisza Áruháza környéki üzleteknek kell különösen igyekezniük, ha állni akarják a sarat.

Előrelátó beszerzés

Konfekció áruból annyi van a Tisza Áruházban, hogy a fél város egyszerre felöltözhessen belőle. S szemben, a Mikszáth Kálmán utca sarkán áll az Alföldi Áruház, két házzal odébb pedig az Ádám fér-firuha-konfekció szaküzlet.

Önkéntelenül is felmerül a kérdés: nem kong az ürességtől a két kisebb üzlet a Tisza „árnyékában?” Kiderült, nem kell ettől tartani, s az üzletek vezetői azt is elmondhatták, ami ennek a magyarázata.

— Udvariasság, nagy választék! Nálunk ez a recept — mondta Czako Sándorné, az Alföldi Áruházban. Mióta eltűntek körülünk az állványok, melyek nem a legjobban reklámozták üzletünket, igyekszünk egyre emelkedni. Igyekszünk mindent úgy beszerezni, hogy elégedettek legyenek velünk. Évek óta ideszokott vevőink nem pártoltak el tőlünk, s jönnek újjak is. Sok a vidéki vevőnk. Ők főleg hetipiáci napokon néznek be hozzánk, s megfordulnak nálunk makóiak, vásárhelyiek, s nem ritkán messzebből, Orosházáról, sőt Kecskemétről is felkeresnek minket. Az előzőkeny kiszolgálás, az, hogy hasznos tanácsokkal szolgálunk vevőinknek, s jó ízléssel válogatni is segítünk a tétovázóknak, sokat lendít az üzlet népszerűségén.

Évi tervünk 18 millió forint, s nem sok kell már, hogy teljesítsük még az év befejezése előtt.

Átmeneti hanyatlás

S Ádám van-e olyan népszerű a vevők körében, mint a divatos sláger a tizenéveseknél?

— Nem éppen — tiltakozott Kenderesi Sándor és ahogy folytatta, az már nem volt annyira biztató, mint a szomszédban hallottak.

— A Kárázs utcáról költözködtünk ide, s addig maradtunk, míg ott befejezik az építkezést. Nem panaszkodni akarok, de a Tisza mellett nehezebb. S az időjárás is „ellenünk dolgozik”. Szeptemberben mindössze 377 vevőnk volt, s ahogy elnézem, most sem lesz sokkal több. Van viszont egy olyan dolog itt, ami mégis említésre méltó, s amellyel többet tudunk nyújtani vevőinknek, mint fő konkurensünk. Tartunk félkész árut is, s az összeférelt ötletnyöket díjtalanul alakra igazítjuk. Más ötleteken is törnénk a fejünket, de nehezen megy.

Nem érné meg addig is? A kereskedők általában nem kényelmesek, s leleményességért sem szoktak a szomszédba menni.

Csak itt kapható

Illatszertbolt előtt még el-menni is kellemes. Bent pedig a sok üveg, tégely, szépen csomagolt, jószagú áru „rabul ejti” különösen a vásárlóközönség női részét. A Tiszában ez az osztály is kielégít minden igényt. S majdnem szemközt, a Lenin körúton, mi a helyzet?

— Nem árt nekünk a Tisza valóban jól felszerelt illatszertálya — mondta Szecsődi István üzletvezető. Régi üzlet a miénk, mindig